

На основу члана 107. став 3, члана 108. став 2, члана 114, члана 120. став 4, члана 123. став 3, члана 124. став 3, члана 125. став 4, члана 134. став 2. и члана 239. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15 - др. закон),
Директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК **о условима и поступку за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома**

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником се ближе уређују услови и поступак за издавање сагласности за коришћење аеродрома, услови и начин под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге сагласност за коришћење аеродрома, услови и поступак за пренос сагласности за коришћење аеродрома и услови под којима се аеродром користи у ваздушном саобраћају.

Овим правилником се ближе одређују структура, садржај, начин вођења и одобравања упутства за коришћење аеродрома, као и друга документација која је потребна за одлучивање о захтеву за издавање сагласности за коришћење аеродрома, садржај спецификације сагласности за коришћење аеродрома, начин на који се врше прегледи и одржавање аеродрома, начин заштите аеродрома од неконтролисаног приступа људи и животиња, услови које мора да испуњава спасилачко-ватрогасно обезбеђење на аеродрому, минимална опрема и средства за гашење пожара и спасавање, минималан број и услови које мора да испуњава спасилачко-ватрогасно особље и услови за вршење послова медицинског обезбеђења на аеродрому.

Овим правилником се ближе уређују услови и поступак за издавање сагласности за коришћење хелидрома, услови и начин под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге сагласност за коришћење хелидрома, услови и поступак за пренос сагласности за коришћење хелидрома и услови под којима се хелидром користи у ваздушном саобраћају.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *аеродром* је свако дефинисано подручје (укључујући све објекте, инсталације и опрему) на копну или на води или на фиксној, приобалној или плутајућој структури, које је у целини или делимично намењено за слетање, полетање и кретање ваздухоплова;

2) *аеродром/хелидром који је отворен за јавну употребу* је аеродром, односно хелидром који је доступан свим корисницима под истим условима и без претходног одобрења оператера аеродрома, односно хелидрома и чије време отворености се објављује у Зборнику ваздухопловних информација;

3) *заштитна зона (safety area)* је зона која је одређена око зоне завршног прилаза и полетања на којој не постоје препреке, осим препрека које су намењене навигацији и намењена је смањењу ризика од оштећења хеликоптера који случајно одступи од зоне завршног прилаза и полетања;

4) *зона завршног прилаза и полетања (final approach and take-off area, FATO)* је дефинисана површина изнад које се завршава фаза прилазног маневра лебдења или приземљења и са које започиње маневар полетања;

5) *зона приземљења и узлета (touchdown and lift-off area, TLOF)* је зона на којој хеликоптер може да слети или да узлети;

6) *оператер аеродрома/хелидрома* је свако правно или физичко лице које управља аеродромом/хелидромом и има сертификат, дозволу за коришћење или сагласност за коришћење аеродрома/хелидрома;

7) *основна стаза полетно-слетне стазе (runway strip)* је одређена површина која обухвата полетно-слетну стазу и продужетак за заустављање, ако постоји, која је намењена:

(1) смањењу ризика оштећења ваздухоплова који скрене са полетно-слетне стазе;

(2) заштити ваздухоплова који је надлеће, за време полетања, односно слетања;

8) *праг (threshold)* је почетак оног дела полетно-слетне стазе који се користи за слетање;

9) *препрека* означава све фиксне (привремене или сталне) и покретне објекте или њихове делове, који:

- су смештени на површини намењеној за кретање ваздухоплова по тлу, или

- надвишавају дефинисане површи намењене за заштиту ваздухоплова у лету, или

- се налазе изван тих дефинисаних површи и који су оцењени као опасни за ваздушну пловидбу;

10) *површина за кретање ваздухоплова (movement area)* је део аеродрома који се користи за полетање, слетање и кретање ваздухоплова по земљи, а који се састоји од маневарске површине и платформе/платформи;

11) *полетно-слетна стаза (runway)* је дефинисана правоугаона површина на аеродрому на копну која је намењена за слетање и полетање ваздухоплова;

Напомена: За потребе овог правилника под полетно-слетном стазом се подразумева и дефинисана правоугаона површина на аеродрому на води која је намењена за слетање и полетање ваздухоплова;

12) *посебне делатности у ваздушном саобраћају* су делатности, осим јавног авио-превоза, при којима се ваздухоплов користи за посебне активности, као што су пољопривреда, изградња, фотографисање, надзор и праћење, осматрање, рекламирање из ваздуха и сл;

13) *референтна тачка аеродрома/хелидрома* је одређени географски положај аеродрома/хелидрома, изражен у степенима, минутима и секундама географске ширине и дужине, при чему се као референтни геодетски систем користи Светски геодетски систем - 1984 (*WGS-84*);

14) *хелидром* је аеродром или одређена површина на земљи или објекту која је, у потпуности или делимично, намењена за слетање, полетање и кретање хеликоптера на земљи.

Услови за коришћење аеродрома, односно хелидрома у ваздушном саобраћају

Члан 3.

Аеродром, односно хелидром може да се користи у ваздушном саобраћају ако оператер има сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома коју издаје Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат) и ако у тренутку коришћења аеродром, односно хелидром испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно.

Сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома се издаје оператеру аеродрома, односно хелидрома који је намењен за полетање и слетање:

1) ваздухоплова чија је максимална сертификована маса на полетању (*МСТОМ*) већа од 2.370 kg и није намењен за обављање јавног авио-превоза;

2) ваздухоплова чија је максимална сертификована маса на полетању (*МСТОМ*) мања од 2.370 kg и није намењен за обављање јавног авио-превоза путника.

На аеродрому, односно хелидрому чији оператер има сагласност за коришћење могу се обављати:

1) све врсте некомерцијалног летења ваздухоплова;

2) све врсте посебних делатности у ваздушном саобраћају које се обављају уз накнаду;

3) јавни авио-превоз поште и робе ваздухопловима чија је максимална сертификована маса на полетању (*МСТОМ*) мања од 2.370 kg.

На аеродрому, односно хелидрому чији оператер има сагласност за коришћење не може се обављати обука пилота.

Услови за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 4.

Директорат издаје сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома ако утврди да аеродром, односно хелидром испуњава техничке услове прописане овим правилником, услове у погледу препрека које угрожавају или могу да утичу на угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја, као и услове у погледу ознака на аеродрому.

Технички услови за издавање сагласности за коришћење аеродрома се односе на димензије, равност, нагиб и правац пружања полетно-слетне стазе и основне стазе полетно-слетне стазе, а технички услови за издавање сагласности за коришћење хелидрома се односе на зону завршног прилаза и полетања, зону приземљења и узлета и заштитну зону на хелидрому.

Уз захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома привредно друштво или друго правно лице, предузетник или друго физичко лице које намерава да буде оператер аеродрома, односно хелидрома, доставља документацију којом доказује испуњеност услова из ст. 1. и 2. овог члана.

Димензије полетно-слетне стазе аеродрома

Члан 5.

Димензије (дужина и ширина) полетно-слетне стазе морају да буду такве да омогућавају безбедно полетање и слетање ваздухоплова који ће се користити на аеродрому.

Дужина полетно-слетне стазе не сме да износи мање од 150 *m*, осим ако подносилац захтева докаже да ваздухоплов који планира да користи на аеродрому захтева мању дужину полетно-слетне стазе (на основу података из приручника за управљање ваздухопловом, корекцијом референтне дужине полетно-слетне стазе или на други начин).

Ако је дужина полетно-слетне стазе аеродрома мања од 800 *m* њена ширина не може да износи мање од 20 *m*, односно 18 *m* за полетно-слетне стазе са вештачким коловозним застором.

Ако је дужина полетно-слетне стазе аеродрома између 800 *m* и 1.200 *m* њена ширина не може да износи мање од 23 *m*, а ако је дужина преко 1.200 *m* њена ширина не може да износи мање од 30 *m*.

Димензије основне стазе полетно-слетне стазе аеродрома

Члан 6.

На аеродрому мора да се обезбеди основна стаза полетно-слетне стазе, која се пружа испред прагова полетно-слетне стазе, у дужини од најмање 30 *m*.

Основна стаза полетно-слетне стазе аеродрома се пружа са сваке стране осе полетно-слетне стазе и њене продужене осе, читавом дужином стазе, до удаљености од осе од најмање 20 *m*, односно 30 *m* за полетно-слетне стазе чија је дужина преко 800 *m*.

Равност, нагиб и правац пружања полетно-слетне стазе аеродрома

Члан 7.

Равност површине полетно-слетне стазе аеродрома са вештачким коловозним застором не сме да одступа више од ± 3 *cm*, односно више од ± 5 *cm* за травнате полетно-слетне стазе, мерено равњачом дужине 3 *m* по читавој дужини и ширини полетно-слетне стазе аеродрома.

Највећи уздужни и попречни нагиб полетно-слетне стазе аеродрома не сме да износи више од 3 %.

Положај и правац пружања полетно-слетне стазе аеродрома мора да буде такав да прилазне и одлетне површи у најмањој мери прелазе изнад зона предвиђених за становање и других зона у близини аеродрома осетљивих на буку ваздухоплова.

Допунски услови за аеродроме са травнатом полетно-слетном стазом

Члан 8.

Поред других услова за безбедно полетање и слетање ваздухоплова прописаних овим правилником, аеродром са травнатом полетно-слетном стазом мора да испуњава и следеће услове:

- 1) подлога мора да буде стабилизована;
- 2) трава на полетно-слетној стази не сме да буде виша од 10 *cm*;
- 3) трава на основној стази полетно-слетне стазе не сме да буде виша од 20 *cm*.

Посебни услови за аеродроме на води

Члан 9.

Аеродроми на води морају да буду лоцирани на оним воденим површинама (реке, језера, канали) на којима водене струје не могу да утичу на безбедност ваздухоплова при полетању односно слетању.

За време коришћења аеродрома на води дубина воде мора да износи најмање 1,5 *m* на сваком делу полетно-слетне стазе и основне стазе полетно-слетне стазе.

Ограничење препрека у близини аеродрома

Члан 10.

У близини аеродрома не могу да се налазе објекти који могу да представљају препреку за безбедност ваздушног саобраћаја.

Граничне висине за објекте који могу да буду постављени у зони аеродрома се одређују успостављањем следећих површи за ограничење препрека:

- 1) унутрашња хоризонтална гранична површ - успоставља се на висини од 45 *m* у односу на референтну тачку аеродрома са полупречником од најмање 1.000 *m*;
- 2) прилазна и одлетна површ - почињу од спољне ивице основне стазе која је нормална на осу полетно-слетне стазе, са нагибом од 5 % и дивергенцијом бочних ивица од 10 % на дужини од 900 *m*;
- 3) прелазна површ - почиње од бочне ивице основне стазе и дела бочне ивице прилазне површи са нагибом од 50 % и простире се до унутрашње хоризонталне површи.

Зона завршног прилаза и полетања на хелидрому (FATO)

Члан 11.

На хелидрому мора да се налази најмање једна зона завршног прилаза и полетања, довољно велика да се у њу уцрта круг чији пречник износи најмање „*D*”, односно 0,83 x „*D*” ако је максимална маса хеликоптера на полетању мања од 3.175 *kg*, при чему „*D*” представља највећу димензију хеликоптера (када се ротор окреће) чије се коришћење планира на хелидрому.

Средњи нагиб зоне завршног прилаза и полетања у било ком смеру не сме да износи више од 3 %, с тим да ниједан део те зоне не сме да има нагиб већи од 7 %.

Површина зоне завршног прилаза и полетања мора да буде стабилизована, без препрека, одговарајуће носивости, отпорна на утицај ваздушног струјања услед рада ротора, као и да омогућава ефекат близине земље.

Зона приземљења и узлета на хелидрому (TLOF)

Члан 12.

На хелидрому мора да се налази најмање једна зона приземљења и узлета, која може да буде неправилног облика, али довољно велика да се у њу уцрта круг чији је пречник најмање 0,83 x „*D*”.

Ако се зона приземљења и узлета налази унутар зоне завршног прилаза и полетања која је довољно велика да се у њу уцрта круг пречника већег од „*D*”, центар зоне приземљења и узлета мора да буде удаљен најмање 0,5 x „*D*” од ивице зоне завршног прилаза и полетања.

Нагиби на зони приземљења и узлета морају да буду такви да онемогућавају скупљање воде на површини зоне и не смеју да износе више од 2 % у било ком смеру.

Површина зоне приземљења и узлета мора да буде стабилизована, отпорна на утицај ваздушног струјања услед рада ротора и такве носивости да може да издржи динамичко оптерећење хеликоптера.

Зона приземљења и узлета може да се налази изван зоне завршног прилаза и полетања, односно изван полетно-слетне стазе ако се аеродром користи за полетање и слетање хеликоптера.

Зона приземљења и узлета, зона завршног прилаза и полетања и позиција за паркирање хеликоптера морају да буду повезане копненим и/или ваздушним путем за кретање хеликоптера, који је довољно широк за безбедан пролазак хеликоптера и који омогућава ефекат близине земље.

Позиција за паркирање хеликоптера

Члан 13.

Позиција за паркирање хеликоптера може да буде неправилног облика, али довољно велика да се у њу уцрта круг чији је пречник најмање $0,83 \times „D”$.

Површина позиције за паркирање хеликоптера мора да буде стабилизована, одговарајуће носивости и отпорна на утицај ваздушног струјања услед рада ротора.

Ако је предвиђено лебдење на позицији за паркирање хеликоптера, неопходно је обезбедити простор без препрека у пречнику $1,2 \times „D”$, односно $2 \times „D”$ ако је предвиђено да се хеликоптер окреће.

Заштитна зона на хелидрому (*Safety area*)

Члан 14.

Око зоне завршног прилаза и полетања мора да се успостави заштитна зона, која се пружа на растојању од најмање 3 m или $0,5 \times „D”$ (у зависности шта је веће), у односу на границу зоне завршног прилаза и полетања.

Ако је зона завршног прилаза и полетања правоугаоног облика свака спољна ивица заштитне зоне мора да буде дугачка најмање $2 \times „D”$, а ако је кружног облика пречник заштитне зоне мора да буде најмање $2 \times „D”$.

У заштитној зони не смеју да се налазе непокретни и покретни објекти, осим непокретних ломљивих објеката који због своје намене морају да буду у заштитној зони.

Ако је заштитна зона чврста подлога, нагиб те зоне не сме да износи више од 4 % од ивице зоне завршног прилаза и полетања.

Ограничење препрека у близини хелидрома

Члан 15.

На хелидрому се успостављају прилазна и одлетна површ за ограничење препрека.

Прилазна и одлетна површ су косе површи са нагибом који износи:

1) највише 8 % у првом сектору (који почиње од спољне ивице заштитне зоне у дужини од 245 m и са дивергенцијом од 10 %, односно 15 % ако се хелидром користи ноћу);

2) највише 16 % у другом сектору (који се наставља на први сектор у дужини од 830 m до тачке где је ширина сектора $7 \times „D”$ и висина изнад зоне завршног прилаза и полетања 152 m).

На растојању до 10 m од спољних ивица заштитне зоне мора да постоји заштитна површ под углом од 45° коју не смеју да пробијају препреке.

Ознаке на аеродрому

Члан 16.

За време коришћења аеродрома површине за кретање ваздухоплова морају да буду обележене ознакама које омогућавају јасно уочавање из ваздухоплова и не изазивају забуну.

Ознаке из става 1. овог члана могу да буду непокретне и/или покретне.

Непокретне ознаке

Члан 17.

Непокретне ознаке полетно-слетне стазе аеродрома су угаоници, траке и линије.

Прагови полетно-слетне стазе аеродрома се обележавају угаонцима чији су краци дужине 6 m и ширине 1 m .

Ивице полетно-слетне стазе аеродрома се обележавају тракама дужине 4 m и ширине 1 m , које се постављају на сваких 50 m .

Осим на начин прописан у ставу 2. овог члана, полетно-слетна стаза са вештачким застором може да се обележи двама линијама беле боје ширине 1 m , које се протежу дуж ивица полетно-слетне стазе од једног до другог прага полетно-слетне стазе.

Непокретне ознаке полетно-слетне стазе морају да буду беле боје, а непокретне ознаке рулне стазе морају да буду жуте боје.

Угаоници и траке се израђују од бетона, туцаника и другог погодног материјала и морају да буду у нивоу са околним тереном.

Покретне ознаке

Члан 18.

Као покретне ознаке полетно-слетне стазе могу да се користе заставице, конуси, зарубљене пирамиде, призме и слично, чија висина мора да буде таква да елиса ваздухоплова не може да дође у контакт са ознаком.

Углови прага полетно-слетне стазе се обележавају постављањем по једне ознаке црвене боје.

Бочне ивице полетно-слетне стазе се обележавају ознакама беле или црвено-беле боје, које се постављају на међусобном растојању од 50 m .

Рулне стазе и простор за паркирање ваздухоплова се обележавају ознакама жуте боје.

Покретне ознаке морају да буду израђене од кртог, лако ломљивог материјала или неког меког материјала који не може да угрози безбедност ваздухоплова или да проузрокује његово оштећење.

Препреке и друга опасна места изван полетно-слетне стазе аеродрома која могу да угрозе безбедност летења се обележавају ознакама црвене боје.

Ознака неупотребљивости полетно-слетне стазе

Члан 19.

Ознака у облику крста, чији су краци дужине 6 m и ширине $0,9\text{ m}$, се поставља да укаже пилоту на полетно-слетну стазу која није у употреби.

Ознака неупотребљивости полетно-слетне стазе мора да буде направљена од платна или другог погодног материјала беле или жуте боје.

Ознаке на хелидрому

Члан 20.

Зона завршног прилаза и полетања се обележава латиничним словом „H”, беле боје, димензија $3 \times 1,8\text{ m}$, са дебљином линија од $0,4\text{ m}$.

Слово „H” мора да буде смештено у центру или близу центра зоне завршног прилаза и полетања, осим ако се зона приземљења и узлета налази унутар зоне завршног прилаза и полетања, када слово „H” мора да буде смештено у центар зоне приземљења и узлета.

Ивице зоне завршног прилаза и полетања се обележавају тракама беле боје, дужине $1,5\text{ m}$ и ширине $0,3\text{ m}$, са размаком од $1,5$ до 2 m и угаонцима чији су краци дужине $1,5\text{ m}$ и ширине $0,3\text{ m}$.

Ивице зоне приземљења и узлета се обележавају линијом беле боје, ширине најмање $0,3\text{ m}$.

Изузетно од ст. 3. и 4. овог члана, ивице зоне завршног прилаза и полетања и зоне приземљења и узлета се не обележавају ако су оне очигледне (различита врста подлоге у односу на околину и сл).

Позиција за паркирање хеликоптера се обележава кружном линијом жуте боје, ширине 0,5 m и унутрашњег пречника 0,5 x „D”.

Ако се посебно обележава простор за пристајање хеликоптера у оквиру зоне приземљења и узлета, тај простор се обележава на начин прописан у ставу б. овог члана.

Ознаке на аеродрому на води

Члан 21.

Полетно-слетна стаза аеродрома на води се обележава на следећи начин:

1) ивице полетно-слетне стазе морају да се обележе бовама беле боје или друге боје која је на воденој површини лако уочљива;

2) бове морају да буду постављене на међусобном растојању од највише 50 m;

3) углови полетно-слетне стазе морају да буду обележени бовама црвене боје;

4) бове морају да буду минималног пречника 50 cm, првенствено у облику лопте или конуса и израђене од пластике или другог сличног материјала;

5) у време коришћења аеродрома све бове морају да се налазе на површини воде, причвршћене за дно ужетом са контрагетом.

Препреке и друга опасна места изван полетно-слетне стазе аеродрома на води која могу да угрозе безбедност летења се обележавају бовама или заставицама црвене боје.

Водена површина намењена за паркирање ваздухоплова (сидрење) се обележава жутим бовама, ако се налази на месту где може да утиче на безбедност саобраћаја на води и ако није другачије одређено прописима који уређују пловидбу на унутрашњим водама.

Показивач смера и јачине ветра

Члан 22.

За време коришћења на аеродрому, односно хелидрому мора да постоји показивач смера и јачине ветра.

Показивач смера и јачине ветра мора да буде конусног облика, израђен од платна и дужине најмање 2 m.

Боје показивача смера и јачине ветра морају да буду тако одабране да је показивач смера и јачине ветра јасно уочљив у односу на околину.

Показивач смера и јачине ветра мора да буде постављен тако да је уочљив из ваздухоплова у лету, односно са површина за кретање ваздухоплова, с тим да на њега не утиче поремећај струјања ваздуха проузрокован околним објектима.

Показивач смера и јачине ветра се поставља на висину од најмање 2 m, бочно од полетно-слетне стазе на аеродрому, односно бочно од зоне завршног прилаза и полетања на хелидрому.

Коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу

Члан 23.

Аеродром може да се користи ноћу ако су испуњени услови који су предвиђени у пропису којим се уређује издавање дозволе за коришћење аеродрома.

Хелидром може да се користи ноћу ако располаже системом светлосног обележавања који омогућава безбедно полетање и слетање хеликоптера ноћу.

Хелидром који се користи ноћу мора да располаже светлима за осветљавање зоне завршног прилаза и полетања и зоне приземљења и узлета и светлима за осветљавање показивача смера и јачине ветра.

Изузетно од става 3. овог члана, хелидром не мора да располаже светлима за осветљавање зоне завршног прилаза и полетања ако је зона завршног прилаза и полетања уочљива ноћу или је приближна зони приземљења и узлета.

На аеродрому, односно хелидрому који се користи ноћу мора да се обезбеди резервно напајање система светлосног обележавања.

Систем осветљења зоне приземљења и узлета и зоне завршног прилаза и полетања

Члан 24.

Систем осветљења зоне приземљења и узлета мора да садржи ивична светла или рефлекторе.

Изузетно од става 1. овог члана, ако постављање ивичних светала или рефлектора није практично, а зона завршног прилаза и полетања је осветљена, могу да се поставе нивози раздељеног тачкастог осветљења или луминесцентни панели за идентификацију зоне приземљења и узлета.

Ивична светла су свесмерна, нетрепћућа светла зелене боје.

Ивична светла се постављају равномерно, на растојању од највише 3 *m*, и то на ивици зоне приземљења и узлета или највише 1,5 *m* од те ивице, под условом да је површина новонасталог простора истог квалитета као и зона приземљења и узлета.

Рефлектори се постављају тако да не заслепљују пилота хеликоптера и лица која се налазе на хелидрому.

Зона завршног прилаза и полетања се осветљава са најмање 10 свесмерних нетрепћућих светиљки, беле боје, исте јачине, на растојању од највише 5 *m*.

Додатни системи светлосног обележавања хелидрома

Члан 25.

У зависности од карактеристике локације на којој се планира хелидром, осим светала из члана 23. овог правилника, на хелидрому се могу поставити следећи системи светала:

- 1) хелидромски фар;
- 2) систем прилазних светала;
- 3) систем светала за означавање расположивих праваца за полетање и/или слетање;
- 4) систем визуелног азимутног навођења у прилазу за слетање;
- 5) визуелни показивач угла прилажења;
- 6) светла за обележавање препрека и рефлектори за осветљавање препрека;
- 7) светла за обележавање земаљског или ваздушног пута за кретање хеликоптера.

Ако се приликом прегледа поднете документације или непосредног прегледа локације хелидрома утврди да начин светлосног обележавања хелидрома који планира подносилац захтева не омогућава безбедно коришћење хелидрома ноћу, овлашћено лице Директората може захтевати од подносиоца захтева допуну поднете документације и постављање једног или више система светлосног обележавања из става 1. овог члана.

Примена, карактеристике и начин постављања система из става 1. овог члана дата су у Анексу 14 (Књига 2) Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству и Приручнику о хелидромима (ИКАО Документ број 9261).

Подношење захтева за издавање сагласности за коришћење

Члан 26.

Захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома подноси се Директорату, најкасније 60 дана пре дана када се планира почетак коришћења аеродрома, односно хелидрома.

Образац захтева за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома је дат у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Документација која се подноси уз захтев за издавање сагласности за коришћење

Члан 27.

Уз захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома подносилац захтева је дужан да достави следећу документацију:

- 1) упутство за коришћење аеродрома, односно хелидрома, у два примерка;
- 2) исправу (у оригиналу или овереном препису) којом доказује право својине или право коришћења површине на којој се налази аеродром, односно хелидром;
- 3) снимак на основу кога је могуће утврдити географски положај аеродрома, односно хелидрома на карти;
- 4) ситуациони план аеродрома, односно хелидрома (са уцртаним површинама за кретање ваздухоплова, објектима, препрекама, ознакама катастарских парцела и сл), израђен од стране лица које је овлашћено за послове премера;
- 5) одобрење надлежне лучке капетаније са наутичким условима (само за аеродром на води);
- 6) сагласност министарства надлежног за унутрашње послове (ако се аеродром, односно хелидром планира у пограничном појасу);
- 7) техничку документацију која се односи на коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу (ако се планира коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу);
- 8) другу документацију за коју Директорат оцени да је потребна да би одлучио о захтеву.

Упутство за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 28.

Упутство за коришћење аеродрома је документ који садржи основне податке о оператеру аеродрома, односно хелидрома, техничке податке о аеродрому, односно хелидрому, процедуре за коришћење аеродрома, односно хелидрома и друге податке од значаја за безбедно одвијање летачких активности на аеродрому, односно хелидрому.

Доношењем решења о издавању сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома Директорат одобрава и упутство за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да ажурира упутство за коришћење аеродрома, односно хелидрома и да за све измене тог упутства прибави сагласност Директората.

Структура и садржај упутства за коришћење аеродрома, односно хелидрома су дати у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Поступак за издавање сагласности за коришћење

Члан 29.

По пријему захтева за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома, Директорат спроводи поступак ради утврђивања испуњености услова за издавање сагласности.

Поступак се састоји од прегледа поднетог захтева и пратеће документације, прибављања мишљења пружаоца услуга контроле летења у погледу могућности израде навигационих поступака за аеродром, односно хелидром за који је поднет захтев и, по правилу, непосредног прегледа аеродрома, односно хелидрома.

Преглед поднетог захтева и пратеће документације обухвата проверу статуса подносиоца захтева и земљишта на коме се налази аеродром, односно хелидром, проверу усклађености достављене техничке документације са техничким условима прописаним овим правилником, проверу постојања препрека на подручју аеродрома, односно хелидрома, проверу упутства за коришћење аеродрома, односно хелидрома, као и проверу остале документације из члана 27. овог правилника.

Непосредан преглед аеродрома, односно хелидрома

Члан 30.

Непосредан преглед представља преглед аеродрома, односно хелидрома са циљем да се утврди тачност и потпуност података достављених у захтеву за издавање сагласности и пратећој документацији.

Непосредан преглед, између осталог, обухвата:

1) преглед димензија и стања површина за кретање ваздухоплова и објеката на аеродрому, односно хелидрому;

2) утврђивање постојања препрека изнад површи за ограничење препрека и у близини аеродрома, односно хелидрома, односно утврђивање постојања високог растиња, далековода, жичара и сличних објеката који могу да угрозе безбедност одвијања летачких активности;

3) проверу постојања спасилачко-ватрогасног и медицинског обезбеђења на аеродрому, односно хелидрому;

4) преглед ознака полетно-слетне стазе аеродрома, односно хелидрома.

Непосредан преглед аеродрома, односно хелидрома се не спроводи ако Директорат на основу прегледа поднетог захтева и пратеће документације може са сигурношћу да утврди да подносилац захтева не испуњава услове за издавање сагласности за коришћење.

Одлучивање о захтеву за издавање сагласности за коришћење

Члан 31.

Директорат доноси решење о захтеву за издавање сагласности за коришћење у року од 60 дана од дана када је захтев достављен.

Ако утврди да подносилац захтева испуњава прописане услове, Директорат доноси решење о издавању сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Директорат доноси решење којим се одбија захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома ако прегледом поднетог захтева и пратеће документације и/или непосредним прегледом утврди постојање неправилности које утичу на безбедно полетање или слетање ваздухоплова или ако министарство надлежно за унутрашње послове одбије да изда сагласност за аеродром, односно хелидром у пограничном појасу.

Садржај спецификације

Члан 32.

Сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома мора да садржи назив, локацију, надморску висину и референтну тачку аеродрома, односно хелидрома, податке о оператеру аеродрома, односно хелидрома, датум издавања сагласности, као и спецификацију услова за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Аеродром, односно хелидром се може користити у ваздушном саобраћају само у складу са условима које Директорат одреди у спецификацији сагласности за коришћење.

Спецификација сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома обухвата:

1) димензије, правац пружања и врсту подлоге полетно-слетне стазе и основне стазе полетно-слетне стазе за аеродроме, односно вредност „D”, димензије и врсту подлоге зоне приземљења и узлета и зоне завршног прилаза и полетања за хелидроме;

2) отвореност аеродрома, односно хелидрома за јавну употребу, као и време отворености (ако је отворен за јавну употребу);

3) услове коришћења аеродрома, односно хелидрома (дању/ноћу, *VFR/IFR*);

4) посебна ограничења за коришћење аеродрома, односно хелидрома (с обзиром на препреке, носивост подлоге и сл).

Измена и суспензија сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 33.

Сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома Директорат издаје на неодређено време.

Ако оператер аеродрома, односно хелидрома, у току важења сагласности за коришћење, намерава да изврши значајне измене на аеродрому, односно хелидрому (нпр. одређивање нове полетно-слетне стазе, измена правца пружања полетно-слетне стазе и сл) дужан је да поднесе Директорату захтев за измену сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома, са документацијом на којој заснива свој захтев.

Ако у току важења сагласности ваздухопловни инспектор, вршећи инспекцијски надзор, установи да је аеродром, односно хелидром престао да испуњава неки од услова под којим је сагласност издата, он може да поднесе образложени писмени предлог директору Директората да се сагласност измени, суспендује или стави ван снаге.

У случају да уважи предлог из става 3. овог члана, директор Директората доноси решење о измени, суспензији или стављању ван снаге сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Образац захтева за измену сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома је дат у Прилогу 1. овог правилника.

Последице измене и суспензије сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 34.

Решењем о измени сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома се мења спецификација услова за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Решењем о суспензији сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома оператеру се изриче забрана коришћења аеродрома, односно хелидрома у циљу обављања летачких активности.

Забрана коришћења аеродрома, односно хелидрома из става 2. овог члана може да траје најдуже шест месеци, рачунајући од дана када је достављено решење о суспензији.

Директорат може решењем о суспензији да наложи оператеру аеродрома, односно хелидрома да у одређеном року испуни одговарајуће обавезе ради испуњења прописаних услова за важење сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Суспензија сагласности за коришћење се укида ако оператер аеродрома, односно хелидрома пре истека одређеног рока испуни обавезе које су му наложене решењем о суспензији.

Стављање ван снаге сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 35.

Директорат ставља ван снаге сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома:

1) ако оператер аеродрома, односно хелидрома не испуни обавезе које су му наложене решењем о суспензији до истека рока који је одређен у решењу о суспензији;

2) непосредно, на основу предлога ваздухопловног инспектора за стављање сагласности ван снаге, ако је очигледно да оператер аеродрома, односно хелидрома не испуњава услове за обављање делатности или ако се аеродром, односно хелидром не може довести у стање које је неопходно за безбедно одвијање летачких активности.

Пренос сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 36.

Оператер аеродрома, односно хелидрома (преносилац сагласности) може, уз одобрење Директората, да пренесе важећу сагласност за коришћење аеродрома, односно хелидрома на другог оператера (прималац сагласности), при чему преносилац сагласности задржава сву одговорност за коришћење аеродрома, односно хелидрома, све док Директорат не одобри пренос сагласности.

Пренос сагласности се врши на основу писменог захтева који прималац сагласности подноси Директорату, најкасније 60 дана пре него што преносилац сагласности престане да користи аеродром, односно хелидром, а преносилац сагласности је дужан да у истом року писмено обавести Директорат да планира пренос сагласности.

Уз захтев из става 2. овог члана прималац сагласности подноси исправу којом се доказује право својине или право коришћења површине на којој се налази аеродром, односно хелидром, као и изјаву оператера аеродрома, односно хелидрома којом даје сагласност за пренос, ако та сагласност не произлази из садржине саме исправе.

Директорат одобрава пренос сагласности ако на основу извршене провере утврди да прималац сагласности испуњава услове за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома прописане законом којим се уређује ваздушни саобраћај и овим правилником.

Ако одобри пренос сагласности, Директорат издаје сагласност за коришћење новом оператеру, а податке о новом оператеру уноси у евиденцију аеродрома.

Обавештавање о сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Члан 37.

О издавању, измени, преносу, суспензији и стављању ван снаге сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома који је отворен за јавну употребу, Директорат обавештава пружаоца услуга ваздухопловног информисања ради објављивања тих податка у Интегрисаном ваздухопловном информативном пакету.

Спасилачко-ватрогасно и медицинско обезбеђење на аеродрому, односно хелидрому

Члан 38.

Оператер аеродрома, односно хелидрома који је отворен за јавну употребу је дужан да, за време отворености аеродрома, односно хелидрома обезбеди спасилачко-ватрогасно и медицинско обезбеђење на аеродрому, односно хелидрому.

Аеродром, односно хелидром испуњава услове у погледу спасилачко-ватрогасног обезбеђења, ако оператер аеродрома, односно хелидрома обезбеди апарате за гашење пожара са најмање 50 kg средстава за суво гашење пожара и присуство најмање једног лица које је завршило основну обуку и практичну проверу знања из области заштите од пожара, у складу са законом којим се уређује заштита од пожара.

Медицинско обезбеђење на аеродрому, односно хелидрому се састоји од апотеке за прву помоћ (маказе, завојни и потрошни материјал - алкохол, бензин, вата, газа, фластер, гумене рукавице и сл), носила и возила за превоз повређених.

За време отворености аеродром на води мора да буде снабдевен апотеком за прву помоћ, као и следећом опремом за гашење пожара и спасавање на води: апарат за гашење пожара типа S-3, радио-станица, два весла, конопач дебљине 10 mm и дужине до 10 m, два појаса за спасавање, мегафон, нож и најмање један чамац са мотором у који се смешта опрема за гашење пожара и спасавање.

Преглед и одржавање површина за кретање ваздухоплова

Члан 39.

Оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да редовно прегледа површине за кретање ваздухоплова, да би утврдио да ли се на њима налазе оштећења (кртичњаци, рупе и сл) или страни предмети.

Оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да пре почетка коришћења аеродрома, односно хелидрома уочена оштећења санира, а стране предмете уклони.

Ако не поступи на начин прописан у ставу 2. овог члана, оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да привремено обустави коришћење аеродрома, односно хелидрома.

Ако је аеродром, односно хелидром отворен за јавну употребу, оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да о привременој неупотребљивости површина за кретање ваздухоплова обавести пружаоца услуга ваздухопловног информисања.

Оператер аеродрома, односно хелидрома који је отворен за јавну употребу је дужан да води листе извршених прегледа.

Обавештавање о променама

Члан 40.

Ако након издавања сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома наступи нека промена на аеродрому односно хелидрому или у његовој околини која може да утиче на

безбедност летења (нпр. нови далековод, жичара и сл), оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да престане са коришћењем аеродрома, односно хелидрома и да о тој промени одмах обавести Директорат и пружаоца услуга ваздухопловног информисања.

Заштита од неконтролисаног приступа људи и животиња

Члан 41.

За време коришћења аеродрома, односно хелидрома забрањено је кретање људи, возила и животиња по површинама за кретање ваздухоплова.

У циљу спречавања кретања из става 1. овог члана, оператер аеродрома, односно хелидрома који је отворен за јавну употребу је дужан да на аеродрому, односно хелидрому постави ограду или другу прикладну препреку или да предузме другу одговарајућу меру заштите аеродрома, односно хелидрома, ако Директорат приликом провере услова за издавање сагласности процени да је то постављање неопходно са становишта безбедности ваздушног саобраћаја.

У случају да су у близини аеродрома, односно хелидрома засејане пољопривредне културе које представљају извор хране за птице и узрок њиховог окупљања, оператер аеродрома, односно хелидрома је дужан да пре коришћења аеродрома предузме мере осматрања и растеривања птица.

Важење дозвола издатих пре ступања на снагу Правилника

Члан 42.

Дозволе за коришћење летишта које су издате по пропису који је био на снази до ступања на снагу овог правилника остају да важе до истека рока на који су издате.

Престанак важења других прописа

Члан 43.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о летиштима и теренима („Службени гласник РС”, бр. 23/12 и 33/13).

Ступање Правилника на снагу

Члан 44.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Бр. 6/2-01-0030/2015-0001

У Београду, 7. децембра 2015. године

Директор

Мирјана Чизмаров

Образац захтева за издавање/измену сагласности за коришћење аеродрома/хелидрома

ДИРЕКТОРАТ
ЦИВИЛНОГ
ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Образац DCV-ADR-206

ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ/ИЗМЕНУ САГЛАСНОСТИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ АЕРОДРОМА/ХЕЛИДРОМА

Захтев за:

ИЗДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ

ИЗМЕНА САГЛАСНОСТИ

*Напомена: Подносилац захтева за издавање сагласности попуњава Део 1, Део 2 и Део 4. овог обрасца.
Подносилац захтева за измену сагласности попуњава Део 1, Део 3 и Део 4. овог обрасца.*

АЕРОДРОМ

ХЕЛИДРОМ

Део 1. Подаци о оператеру аеродрома/хелидрома:

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ

ПРАВНО ЛИЦЕ

ФИЗИЧКО ЛИЦЕ	Презиме (име оца) и име	
	Адреса пребивалишта	
	ЈМБГ	
	Број телефона	
	<i>E-mail</i>	
ПРАВНО ЛИЦЕ	Пословно име	
	Седиште	
	ПИБ	
	Број телефона/факса	
	<i>E-mail</i>	
	Презиме (име оца) и име одговорног лица	
	Функција одговорног лица	
	Адреса одговорног лица	
	ЈМБГ одговорног лица	
	Број телефона одговорног лица	
<i>E-mail</i> одговорног лица		

Део 2. Подаци о аеродрому/хелидрому:

ОПШТИ ПОДАЦИ О АЕРОДРОМУ/ХЕЛИДРОМУ	Назив аеродрома/хелидрома	
	Локација аеродрома/хелидрома	
	Кратак опис аеродрома/хелидрома (површина, објекти, инсталације и сл)	
	Намена аеродрома/хелидрома	☐ некомерцијално летење ☐ посебне делатности у ваздушном саобраћају које се обављају уз накнаду ☐ јавни авио-превоз поште и робе ваздухопловима чија је максимална сертификована маса на полетању (<i>МСТОМ</i>) мања од 2.370 kg <i>Напомена: Подносилац захтева може да означи једно или више поља</i>
	Координате референтне тачке аеродрома/хелидрома (<i>WGS-84</i>)	
	Надморска висина аеродрома/хелидрома	
	Отвореност аеродрома/хелидрома	☐ отворен за јавну употребу ☐ није отворен за јавну употребу <i>Напомена: Аеродром/хелидром који је отворен за јавну употребу је аеродром, односно хелидром који је доступан свим корисницима, под истим условима и без претходног одобрења и чије се време отворености објављује у Зборнику ваздухопловних информација.</i>
	Време отворености	
	Услови коришћења аеродрома/хелидрома	☐ дању ☐ дању и ноћу ☐ <i>VFR</i> услови ☐ <i>IFR/VFR</i> услови
ДОДАТНИ ПОДАЦИ О АЕРОДРОМУ	Димензије полетно-слетне стазе	
	Правац пружања полетно-слетне стазе	
	Врста подлоге полетно-слетне стазе	
ДОДАТНИ ПОДАЦИ О ХЕЛИДРОМУ	Највећа димензија хеликоптера који се планира на хелидрому	
	Димензије зоне завршног прилаза и полетања (<i>FATO</i>)	
	Димензије зоне приземљења и узлета (<i>TLOF</i>)	

Део 3. Измена сагласности за коришћење аеродрома/хелидрома

Назив аеродрома/хелидрома	
Опис планиране измене на аеродрому/хелидрому	
Документација на којој се заснива захтев	

Напомена 1:

Захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома подноси се Директорату, најкасније 60 дана пре дана када се планира почетак коришћења аеродрома, односно хелидрома.

Напомена 2:

Уз захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома, односно хелидрома подносилац захтева је дужан да достави следећу документацију:

- 1) упутство за коришћење аеродрома, односно хелидрома, у два примерка;
- 2) исправу (у оригиналу или овереном препису) којом доказује право својине или право коришћења површине на којој се налази аеродром, односно хелидром;
- 3) снимак на основу кога је могуће утврдити географски положај аеродрома, односно хелидрома на карти;
- 4) ситуациони план аеродрома, односно хелидрома (са уцртаним површинама за кретање ваздухоплова, објектима, препрекама, ознакама катастарских парцела и сл), израђен од стране лица које је овлашћено за послове премера;
- 5) одобрење надлежне лучке капетаније са наутичким условима (само за аеродром на води);
- 6) сагласност министарства надлежног за унутрашње послове (ако се аеродром, односно хелидром планира у пограничном појасу);
- 7) техничку документацију која се односи на коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу (ако се планира коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу).

Део 4. Изјава и потпис одговорног лица

Овим изјављујем да су подаци наведени у овом захтеву тачни и веродостојни.

Име и презиме (штампаним словима)	
Датум	
Потпис	

Структура и садржај упутства за коришћење аеродрома, односно хелидрома

Део 1. Вођење и ажурирање упутства за коришћење аеродрома/хелидрома

- а) дистрибуција и доступност упутства за коришћење аеродрома/хелидрома;
- б) начин ажурирања упутства за коришћење аеродрома/хелидрома;
- в) листа измена и допуна с датумом уноса и датумом почетка важења измена и допуна;
- г) листа важећих страна;
- д) изјава да нису допуштене никакве руком писане измене и допуне.

Део 2. Основни подаци о оператеру аеродрома/хелидрома и подаци о аеродрому/хелидрому

2.1. Подаци о оператеру аеродрома/хелидрома

- а) назив оператера;
- б) адреса оператера;
- в) бројеви телефона;
- г) електронска пошта.

2.2. Подаци о аеродрому/хелидрому

- а) назив и адреса аеродрома/хелидрома;
- б) локација аеродрома/хелидрома;
- в) географске координате референтне тачке аеродрома/хелидрома (одређене у складу са системом *WGS-84*);
- г) надморска висина аеродрома/хелидрома;
- д) референтна температура аеродрома/хелидрома.
- ђ) правац пружања, дужина, ширина и врста подлоге полетно-слетне стазе, основне стазе и рулних стаза на аеродрому, односно вредност „*D*”, димензије заштитне зоне, зоне приземљења и узлета и зоне завршног прилаза и полетања на хелидрому;
- е) димензије и врста подлоге платформи;
- ж) декларисане дужине (*TORA*, *TODA*, *ASDA* и *LDA*).

2.3. Услови коришћења аеродрома/хелидрома

- а) отвореност аеродрома, односно хелидрома за јавну употребу, као и време отворености (ако је отворен за јавну употребу);
- б) услови коришћења аеродрома, односно хелидрома (дању/ноћу, *VFR/IFR*);
- в) посебна ограничења за коришћење аеродрома, односно хелидрома (с обзиром на препреке, носивост подлоге и сл), ако постоје.

Део 3. Оперативне процедуре на аеродрому/хелидрому

3.1. Извештавање о променама

Извештавање о променама обухвата извештавање о свим променама информација о аеродрому/хелидрому које су наведене у Зборнику ваздухопловних информација (*AIP*) и начин за подношења захтева за издавање *NOTAM*-а када је потребно. У овом делу је потребно навести имена и дужности особа које су задужене за бележење промена и њихове бројеве телефона на којима су доступни.

3.2. Приступ површинама за кретање ваздухоплова на аеродрому/хелидрому

Начин спречавања неовлашћеног уласка особа, возила, опреме и животиња на површине за кретање ваздухоплова који обухвата имена и дужности особља задуженог за контролу приступа аеродрому/хелидрому и њихове бројеве телефона на којима су доступни.

3.3. Поступање у ванредним ситуацијама на аеродрому/хелидрому

Начин поступања у ванредним ситуацијама на аеродрому/хелидрому који обухвата имена и дужности особља задуженог за координацију активности у ванредним ситуацијама на аеродрому/хелидрому.

3.4. Спасилачко-ватрогасно обезбеђење на аеродрому/хелидрому

Подаци о објектима, опреми, особљу и процедурама намењеним за примену прописа о спасилачко-ватрогасном обезбеђењу, укључујући имена и дужности особља задуженог за пружање спасилачко-ватрогасног обезбеђења на аеродрому/хелидрому.

3.5. Преглед површина за кретање ваздухоплова и површи за ограничење препрека које обавља оператер аеродрома/хелидрома

Начин и учесталост прегледа површина за кретање ваздухоплова и површи за ограничење препрека и имена и дужности особа одговорних за спровођење прегледа, као и бројеве телефона на којима су они доступни.

3.6. Визуелна средства и електрични системи на аеродрому/хелидрому

Начин и учесталост прегледа и начин одржавања ваздухопловних светала, знакова, маркера и електричног система (ако постоје) на аеродрому/хелидрому и имена и дужности особа одговорних за преглед и одржавање светала, као и бројеве телефона на којима су они доступни.

3.7. Одржавање површина за кретање ваздухоплова

Начин одржавања површина за кретање ваздухоплова, укључујући имена и дужности особља задуженог за одржавање површина за кретање ваздухоплова на аеродрому/хелидрому.

3.8. Радови на аеродрому/хелидрому

Поступак планирања и безбедно спровођење радова изградње и одржавања на или у близини површина за кретање ваздухоплова, који могу да пробијају површи за ограничење препрека.

3.9. Управљање платформом

Процедуре за управљање платформом укључују процедуре за додељивање паркинг позиција ваздухопловима, процедуре за стартовање мотора и вучу ваздухоплова и слично.

3.10. Управљање безбедношћу на платформи

Процедуре за осигурање безбедности на платформи обухватају:

- а) заштиту од удара млаза;
- б) предузимање мера безбедности током допуне ваздухоплова горивом;
- в) чишћење платформе;
- г) процедуре за извештавање о незгодама и удесима на платформи;
- д) процедуре за проверу испуњавања безбедносних стандарда особља које ради на платформи.

3.11. Контрола кретања возила у контролисаној зони аеродрома/хелидрома

Процедуре за контролу кретања возила која се крећу на или у близини површина за кретање ваздухоплова.

3.12. Смањење опасности од присуства птица и дивљих животиња

Начин за умањење и отклањање опасности од присуства птица и дивљих животиња на дефинисаним путањама лета или на површинама за кретање ваздухоплова и имена и дужности особа одговорних за смањење и отклањање опасности од присуства птица и дивљих животиња, као и бројеве телефона на којима су те особе доступне.

3.13. Контрола препрека

Процедуре за:

- а) контролу препрека под надлежношћу оператера;
- б) контролу висине објеката у оквиру граница површи за ограничење препрека;
- в) контролу изградње нових објеката у близини аеродрома;

г) обавештавање Директората о природи и локацији препрека, као и о свим накнадним изменама препрека ради спровођења неопходних активности, укључујући и допуну AIS публикација.

3.14. Уклањање оштећених или неисправних ваздухоплова

Поступак уклањања оштећених или неисправних ваздухоплова на или у близини површина за кретање ваздухоплова и имена, дужности и бројеви телефона особа одговорних за уклањање оштећених или неисправних ваздухоплова.

3.15. Руковање опасним теретом

Процедуре за безбедно руковање и складиштење опасног терета на аеродрому/хелидрому обухватају:

- а) процедуре за одређивање посебних области на аеродрому/хелидрому за складиштење запаљивих течности (укључујући гориво за авионе) и другог опасног терета;
- б) методе које треба спровести приликом допремања, складиштења, отпремања и руковања опасним теретом.

3.16. Коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу

Процедуре за безбедно коришћење аеродрома, односно хелидрома ноћу.

3.17. Остало

Остали подаци од значаја за безбедно одвијање летачких активности на аеродрому, односно хелидрому.

Напомена 1: У процедуре за сваку од наведених категорија укључују се јасне и прецизне информације о томе:

- када или под којим околностима се примењују оперативне процедуре;
- како се оперативне процедуре примењују;
- које активности се предузимају;
- које особе спроводе активности;
- која је опрема неопходна за спровођење активности, као и приступ тој опреми.

Напомена 2: Потребно је назначити ако нека од тачака Дела 3. није применљива.

Део 4. Прилози

- а) снимак на основу кога је могуће утврдити географски положај аеродрома, односно хелидрома на карти;
- б) ситуациони план аеродрома, односно хелидрома (са уцртаним површинама за кретање ваздухоплова, објектима, препрекама, ознакама катастарских парцела и сл);
- в) остали прилози.